

LÉGIKÖZLEKEDÉSI BALESET ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám:	2004/117
MRSZ-BISZ eseményszám:	02/2004
Üzembentartó:	magánszemély
Tulajdonos:	magánszemély
Gyártó:	Impuls Gmbh
Típus:	Impuls
Azonosító jele:	77-35
Az eset helye:	Dunakeszi repülőtér
Eset ideje:	2004.03.20. 14 óra
Eset kategóriája:	baleset -ACCIDENT-

ÁTTEKINTÉS

Az eseményt a bekövetkezte után 3 órával később jelentette az oktató az MRSz-BISz ügyeletesének, aki továbbította a bejelentést a PoLéBiSz ügyeletesének, az akkori információ szerint úgy, hogy valódi repülési szándék nem volt és nem történt sérülés.

Későbbi információ alapján tudódott ki, hogy baleset történt, ezért az MRSz-BISz 05.28.-án megismételte a bejelentést. A PoLéBiSz igazgatója 06.01.-én az esemény szakmai vizsgálatát az MRSz-BISz hatáskörébe utalta.

A MRSZ-BISZ vezetője, egyszemélyes kivizsgáló szakbizottságot (a továbbiakban KSzB) jelölt ki.

A KSzB vezetője: Oross János eseményvizsgáló

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2004. szeptember 17.

A baleset a növendék gyakorlatlanságából adódó repüléstechnikai hiba miatt következett be.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1.A repülés lefolyása: A kezdő tanuló a Dunakeszi repülőtér munkaterületének szélén a tematika szerinti 1/1-es gyakorlatot végzett (az elstartoláshoz szükséges nekifutás gyakorlása, repülési szándék nélkül). A gyakorlás közben a tanuló kissé emelkedett a földtől, nem tudott helyesen korrigálni, jobbra lebillent és elesett.

1.2.Személyi sérülések: A tanuló jobb felkarcsonttörést szenvedett.

1.3.A légi jármű rongálódás: A légi járművön sérülés nem keletkezett.

1.4.Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5.Személyzet adatai:

1.5.1. A oktató adatai:

Szakszolgálati engedélye: nincs rendszeresítve
 Kora, neme: 33 éves, férfi
 Képesítése: „D” vizsgás pilóta III.
 Jogosítása: sárkányrep. okt.
 Szakmai érvényessége: 1977-től visszavonásig
 Eü. érvényessége: nincs szükség
 Összes repült ideje: ~650 óra
 Összes felszállása: ~750
 Típuson repült ideje: ~0 óra 15 perc
 Típuson felszállása: 10
 Utolsó hónapban felszállása: 5
 Utolsó napon felszállása: 0

1.5.2. Az növendék adatai:

nincs
 30 éves férfi
 nincs

1.6.Légi jármű adatai:

Típusa: Impuls
 Lajstromjele: 77-55
 Gyári száma: 0
 Gyártó ország: Német
 Gyártó vállalat: Impuls
 Gyártási év: 1990

Alkalmassági biz. száma: nincs
 Érvényessége: 2004.12.31.

Összes felszállás
 -vásárlás óta: 10

Összes repült idő
 nincs jegyezve

Üres tömege: 25 kg   max.felszálló tömege: 120 kg
 Ülésterhelés: megengedett min: 65 kg   max: 95 kg   tényleges: 75 kg

1.7. Meteorológiai adatok: szél 300°-ról 4-5 m/sec, hőmérséklet 15 °

1.8. Navigációs berendezések: nincs alkalmazva

1.9. Összeköttetés: nem volt

1.10. Repülőtéri adatok: Dunakeszi repülőtér, az esemény szempontjából nincs jelentősége.

1.11. Légijármű adatrögzítők: nincs alkalmazva

1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: roncs nem keletkezett. A siklórepülő jobb szárnyvégre, majd orra billenve ért földet.

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: a sérültet a váci kórházban látták el, ott állapították meg a felkarcsont törését. Nem volt szükség igazságügyi orvos szakértői vizsgálatra.

1.14. Tűz: Nem keletkezett.

1.15. A túlélés lehetősége: Életre veszélyes helyzet nem alakult ki. A sérült kórházba szállítása mentővel történt, nem szenvedett késedelmet.

1.16. Próbák és kísérletek: Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.

1.17. Szervezetek jellemzése: a P.S.E. klub az érvényes szabályok szerint folytatja a kiképzést, az MRSz felügyeletével.

1.18. Kiegészítő adatok: Beszerzésére nem volt szükség.

1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek: Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

A tanuló előző ősszel kezdett siklórepülő oktatásra járni, előadásokat hallgatott és kapott írásos jegyzetet is. A gyakorlati kiképzést ez évben kezdték meg. Néhány alkalommal volt siklórepülő starthelyen, gyakorolta a szárny összeszerelését, és az oktatóval megbeszéltek néhány megfigyelt lesiklást. A repülés gyakorlati előszítését a baleset napján kezdték meg. Gyakorolta a sárkányfelvételt, a szárny vízszintes tartását, az állásszög változtatását és a nekifutást. Több futópróbát végzett. A balesethez vezető nekifutásnál, 4-5 m/s erősségű szélben, valószínűleg a szárny, -ebben az esetben helytelen tartása miatt kissé elemelkedett a földtől. A tanuló ettől a „repüléstől” meglepődött és helytelenül korigált, előre tolt a trapézt. A szárny, melynek eleve nem volt a repüléshez szükséges sebessége ettől a mozdulattól lefékeződött és oldalra

lebillent. A jobb szárnyvég földet ért, a sárkány visszapördült, a tanuló ráesett a trapézra, melyet valószínűleg nem engedett le.

3. Következtetések

A tanuló, bár olvasott tananyagot és látott is repülést, a váratlan helyzettől meglepődött, és helytelenül reagált a váratlan elemelkedésre.

4. Biztonsági ajánlások

Alapos repülés előtti felkészítéssel fel kell hívni a tanuló figyelmét az ilyen vagy más rendkívüli helyzet lehetőségére, és megmutatni, majd még álló helyzetben gyakoroltatni a helyes szárnytartást. Természetesen ez egy cél, amit meg kell tanítani, de az tény, hogy a tanuló, -azért mert TANULÓ, és nincs repülési gyakorlata- nem mindig ismeri fel az adott repülési helyzetet, ezért előfordulhat, hogy helytelenül reagál. Célszerű, ha az oktató és a növendék között van legalább egyoldali rádió összeköttetés, vagy olyan kontaktus, hogy az oktató kiabálással vagy kézjelzéssel tudja figyelmeztetni a növendéket.

Budapest, 2004. december 09.

Spang Ferenc
MRSZ Repülésbiztonsági főmunkatárs